gemeente Brunssum

Oplegnotitie Vaststellen aanvullend welstandsbeleid "Zonnepanelen in de beschermde mijnwijken"
Registratiekenmerk 884427
Gemeentebladnr. 2019/12

Rol van de raad
De raad krijgt dit raadsvoorstel voorgelegd, omdat de gemeenteraad bevoegd is tot het vaststellen van (aanvullend) welstandsbeleid.

Context van het raadsvoorstel
Een korte beschrijving waarom het raadsvoorstel nu aan de raad voorgelegd wordt:
Ruim twee jaar geleden is een aanvang gemaakt met beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken. Dit beleid is anticiperend ook al toegepast op diverse aanvragen om te peilen of het beleid ook werkbaar is. Het beleid is gedurende die twee jaar verder verfijnd en versoepeld. Het beleid is ongeschonden de inspraakprocedure door gekomen en kan nu met een kleine aanpassing (wederom een versoepeling thans ten behoeve van schilddaken) worden vastgesteld.

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen
Aan de raad wordt voorgesteld het aanvullende welstandsbeleid vast te stellen. Er zijn geen andere opties in dit raadsvoorstel voorzien.

Financiële / personele / juridische gevolgen?
Niet van toepassing.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn?
Ja, gestreefd wordt naar een energieneutrale samenleving, maar wel met behoud van kwaliteit. In de toekomst zal blijken of deze doelstelling ook gehaald kan worden.

Is er een tijdpad bijgevoegd?
Niet van toepassing. Na vaststelling wordt het beleid zo spoedig mogelijk bekendgemaakt en dan zal het daags daarna in werking treden en toetsingskader zijn voor aangevraagde omgevingsvergunningen.

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage?

1. Beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, versie 19 februari 2019 (nr. 885660);
2. Verslag inspraakavond gehouden op 12 december 2019 (nr. 885222)

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	**:**	26 maart 2019
Registratiekenmerk	**:**	884427
Gemeentebladnr.	**:**	2019/12
Afdeling	**:**	Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Behandelvoorstelnr.	**:**	884427
Portefeuillehouder	**:**	J.M.H. Palmen
Onderwerp	**:**	Vaststellen aanvullend welstandsbeleid "Zonnepanelen in de beschermde mijnwijken"
Raadsverg. d.d.	**:**	9 april 2019
Uiterlijke beslisdatum	**:**	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

Voorstel/ambtelijk advies
De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/12;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 februari 2019, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed;

gelet op het bepaalde in artikel 12a en artikel 12 lid 4 van de Woningwet en artikel 2 en 4 van de gemeentelijke Inspraakverordening;

Besluit:

Vast te stellen het aanvullende welstandsbeleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken.

3. Aanleiding
De realisering van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken heeft tot veel discussie geleid.

Er is een opgave in het kader van de energietransitie om zoveel als mogelijk energie duurzaam op te wekken, maar zonnepanelen kunnen het dakvlak en de totale uitstraling van een woning of wijk ook enorm ontsieren. In de meeste gevallen moet een gemeente dit voor lief nemen, want zonnepanelen zijn over het algemeen vergunningvrij. Echter voor dakvlakken in een beschermd stads-/dorpsgezicht, die tevens naar het openbaar gebied zijn gekeerd, heeft de wetgever afwegingsruimte voor de gemeente ingebouwd door een omgevingsvergunning voor het realiseren van zonnepanelen in deze wijken verplicht te stellen.

Elke gemeente kan dan zelf het gewenste kwaliteitsniveau vastleggen en bepalen of aan zonnepanelen in beschermde wijken al dan niet medewerking wordt verleend.

In den lande hebben veel gemeenten gekozen voor een 0-optie in wijken met een beschermde status. In Brunssum werden zonnepanelen in de beschermde mijnwijken eveneens niet met gejuich ontvangen. Echter de doelstellingen uit de Parkstad-Limburg Energietransitie (PALET) en meer specifiek het zonnepanelenproject, maakten het noodzakelijk om toch nog eens een goede belangenafweging te maken tussen enerzijds kwaliteit van woningen en wijken en anderzijds de noodzaak tot het duurzaam opwekken van energie.

Vervolgens zijn ambtelijk en in samenwerking met de stadsbouwmeester en de monumentendeskundige enkele criteria ontwikkeld. Die criteria betroffen kleurstelling, plaatsing op het dakvlak, de verwijderbaarheid van de panelen, etc...

Daarmee is gedurende een aantal maanden gepionierd. Aan de hand van de praktijkgevallen zijn de criteria aangepast en in de meeste gevallen zelfs versoepeld.

In juli 2018 zijn de concept-beleidsregels voorgelegd aan het college en medio augustus 2018 is uw raad in de gelegenheid gesteld om uw mening over het concept-beleid te geven. Vervolgens heeft het college op 30 oktober 2019 besloten om de inspraakprocedure op te starten en een reactie gegeven op de ingebrachte reacties van de raadsfracties (zie collegevoorstel nr. 856078). Het ontwerp-beleid is vanaf 6 december 2018 t/m 16 januari 2019 voor eenieder ter inzage

gelegd. Op 12 december 2018 heeft een openbare inspraakavond plaatsgevonden waarvan bijgaand verslag is gemaakt. Gedurende de zienswijzenprocedure zijn geen reacties ingekomen.

4. Probleemstelling
Aandachtspunt blijft een goede balans tussen kwaliteit en duurzaamheid. Dit is ook gebleken gedurende de inspraakavond.

Met het onderhavige beleid denken wij die balans tussen kwaliteit en duurzaamheid te hebben gevonden. In ieder geval biedt het beleid ruimte voor het opwekken van duurzame energie en blijft de kwaliteit van de beschermde mijnwijken gewaarborgd. Ons inziens is het onderhavige ontwerp-beleid dan ook gereed om door de raad te worden bekrachtigd.

5. Doelen / beoogd resultaat
a. wat willen we bereiken? In het kader van de duurzaamheidsdoelstelling meewerken aan het realiseren van zonnepanelen, maar in de beschermde mijnwijken en op monumenten wel met behoud van de aanwezige kwaliteit.
b. wat gaan we ervoor doen?
- inschakeling Beter Buren wenselijk / mogelijk? Voor deze beleidsontwikkeling is inschakeling van Betere Buren niet aan de orde.
- zelf initiatief nemen e/o initiatief burgers / maatschappelijk middelveld / bedrijfsleven bevorderen? Het opstellen van beleid is noodzakelijk om aan de duurzaamheidsdoelstelling te kunnen voldoen en tegelijkertijd kwaliteit van woningen en wijken te waarborgen. Derhalve is door de gemeente zelf het initiatief gekomen om beleidsmatig de uitgangspunten vast te leggen. Burgers zijn hier middels inspraak wel in betrokken.
c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?
- indicator: In kwantitatieve zin de hoeveelheid zonnepanelen die gerealiseerd worden en in kwalitatieve zin de wijze waarop de zonnepanelen op het dakvlak zijn geplaatst.
- bron: Aanvullende welstandsbeleid omtrent zonnepanelen in de mijnwijken.

6. Kaders
a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal): De wetgever bepaalt welke zonnepanelen vergunningplichtig zijn of niet. In de meeste gevallen zijn zonnepanelen op monumenten vergunningplichtig. In de beschermde mijnwijken zijn ze alleen vergunningplichtig indien het betreffende dakvlak naar openbaar gebied gekeerd is (kan ook een voor auto's toegankelijk achterpad zijn). De gemeente bepaalt of de vergunning verleend of geweigerd moet worden en legt een kader hiervoor vast in een beleidsdocument.
b. autonoom beleid / taken in medebewind? Autonoom beleid
c. past het voorstel in de strategische visie?
- ja
- toelichting: In de Strategische Visie wordt ingezet op behoud en opwaardering van de cultuurhistorische waarden van de mijnkolonieën (Onder 'Brunssum leeft'). Verder wordt ingezet op het op duurzame wijze ontwikkelen van woningen en werkgelegenheid en het benutten van groene energie (onder 'Brunssum, dé tuinstad van Parkstad Limburg')
d. relatie met programmabegroting?
- programma: 11 Volkshuisvesting en RO
- beleidscluster/taakveld: Ruimtelijke ordening

7. Argumenten / overwegingen
Zoals vermeld zijn gedurende de inspraakprocedure geen zienswijzen ingekomen. Tijdens de inspraakavond zijn wel diverse reacties ingekomen en daaruit kwam eigenlijk naar voren dat ook de burger kiest voor kwaliteit. Het verslag van deze inspraakavond treft u bijgaand aan.

Ambtelijk is geconstateerd dat op één onderdeel een versoepeling van het beleid gewenst is. In de sneltoetscriteria is namelijk opgenomen dat panelen / collectoren in een aaneengesloten rechthoekig of vierkant vlak worden aangebracht. Voor schilddaken (daktype dat wordt gevormd door twee driehoekige schilden of dakvlakken aan de korte kant en twee trapeziumvormige schilden aan de lange kant van het gebouw) is nu bepaald dat de zonnepanelen in een aaneengesloten en trapsgewijs verband mogen worden aangebracht.

Voor het overige kan het beleid ongewijzigd als aanvullende welstandsnota worden vastgesteld.

Bijgaand treft u de laatste versie van het welstandsbeleid aan (versie 19 februari 2019).

<u>Handhaving</u>
Geconstateerd is dat een aantal panelen zonder omgevingsvergunning gerealiseerd zijn. Met betrekking tot deze panelen wordt maatwerk voorgesteld, bijvoorbeeld afhankelijk van de ernst van de overtreding. Indien bijvoorbeeld de afwijking

met het uiteindelijk vastgestelde beleid gering is en/of de panelen niet verstorend zijn op de omgeving, zou alsnog een vergunning verleend kunnen worden. Een andere optie is om een soort 0-situatie vast te stellen. Alle panelen die vóór een bepaald tijdstip zijn opgericht worden vergund. In ieder geval zal voor alle illegaal opgerichte panelen een vergunning moeten worden aangevraagd. Met handhavende maatregelen zal in ieder geval worden gewacht tot het beleid is vastgesteld en in werking is getreden. Het handhavingstraject is een bevoegdheid van het college.

8. Advies

Vast te stellen het aanvullende welstandsbeleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken.

9. Aanpak / uitvoering
a. financiële gevolgen en dekking
Het beleid is intern opgesteld en daar zijn dus geen verdere kosten mee gemoeid. Er is alleen sprake van locatiekosten (ruimte en catering) voor gebruik van de Brikke Oave ten behoeve van de gehouden inspraakavond.
- kosten: € 199,82 inclusief BTW (incidenteel)
- dekking (product- / activiteitencode): Produkt "Bestemmingsplannen" (810001)
- restantbudget na aftrek kosten: € 80.000,= (bedoeld voor verdere implementatie Omgevingswet)
- restantbudget voldoende om resterende verplichtingen te dekken: ja
b. risico's?
- omschrijving risico ('s): financieel / anders t.w.: De gemeente heeft een bepaalde vrijheid om beleid op te stellen en het beleid is in afdoende mate doorbesproken met de deskundigen op dit gebied. Bij vergunningverlening of toezicht en handhaving op basis van het beleid wordt een normaal procesrisico gelopen (bezwaar, beroep en hoger beroep).
- omschrijving beheermaatregelen: Niet van toepassing
- gevolgen voor weerstandsvermogen: Niet van toepassing
c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie
Indien uw raad het aanvullende welstandsbeleid vaststelt, wordt dit beleid gepubliceerd en treedt het beleid in werking. Tegen het vastgestelde beleid staan geen rechtsmiddelen open.
Vergunningaanvragen die zien op de realisering van zonnepanelen / -collectoren worden getoetst aan het onderhavige beleid.
Daarnaast wordt geïnventariseerd welke panelen zonder vergunning zijn opgericht en zodra het beleid is vastgesteld, kan worden beoordeeld of vergunningverlening alsnog mogelijk is. Dit traject zal verder via het college lopen.
d. uitvoerende partners intern en extern (werkstructuur): De afdeling Publieksdiensten, stadsbouwmeester en monumentendeskundige zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van dit beleid.
e. communicatie intern en extern?
Communicatie over het beleid vindt plaats via een officiële publicatie en tevens wordt op de gemeentelijke website onder het zonnepanelenproject tevens een link naar het vastgestelde beleid opgenomen.
- advies / instemming / informatie OR:
Niet van toepassing, want het betreft hier geen personele aangelegenheid.
- persbericht: In overleg met de voorlichters zal bekeken worden op welke wijze de vergunningplicht van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, alsmede dit beleid zo goed mogelijk naar buiten gebracht kan worden.
- terinzagelegging: Het beleid wordt beschikbaar gesteld via www.overheid.nl**.**
- overig extern: Niet van toepassing.

10. Bijlagen

1. Beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, versie 19 februari 2019 (nr. 885660);
2. Verslag inspraakavond gehouden op 12 december 2019 (nr. 885222)

Het college van burgemeester en wethouders,

wnd. burgemeester.

secretaris.

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2019/12
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 884427

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/12;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 februari 2019, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed;

gelet op het bepaalde in artikel 12a en artikel 12 lid 4 van de Woningwet en artikel 2 en 4 van de gemeentelijke Inspraakverordening;

Besluit:

Vast te stellen het aanvullende welstandsbeleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.